

ΚΡΗΤΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ

ΗΡΞ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ * ΕΤΟΣ 7^{ΟΝ} ΑΡΙΘ. 76-85 * 1964 * ΔΡΑΧ. 100

ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΦΟΔΕΛΕ

Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΓΚΩΝΙΣΜΕΝΟΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ

ΣΙΜ. ΣΥΜΕΩΝΙΔΟΥ

Ο Σπυριδών Αντωνιάδης ήτο γόνος ιστορικής οικογενείας τής Κρήτης. Γεννήθηκε στην Χαλέπα κατά τὸ 1808 καὶ ἔτυχε μεγάλης μορφώσεως. Ἐσπούδασε «τὴν ἑλληνικὴν φιλολογοίαν καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς Μαθηματικῆς καὶ Φιλοσοφίας» καθὼς καὶ «τρεῖς εὐρωπαϊκὰς διαλέκτους, τὴν τε Γαλλικὴν, Ἱταλικὴν καὶ Ἀγγλικὴν». Μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ἀπὸ τοὺς πρώτους ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους, στὴν ὑπηρεσία τοῦ ὁποῖο εἰσήλθε νεώτατος. Πρὸ τοῦ 1829, ὑπῆρξεν ἐπὶ τέσσαρας χρόνους ὡς «συνθέτης εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς». Μέχρι δὲ τῆς 4ης Νοεμβρίου 1829 ὡς «Ἀοσ Πάρεδρος τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Δημοσίου Παιδείσεως Γραμματείας», Γραμματεὺς (Ἐπιμετρώς) τῆς ὁποίας ἦτο ὁ Νικόλαος Χρυσόγελος, ὁ Σίφις.

Ἀκριβῶς ἐκείνη τὴν ἐποχὴ δημιουργήθηκε μία διαφωνία μεταξὺ ὑφισταμένου καὶ προϊσταμένου ὅταν ὁ Καποδίστριας ἐξήτησεν ἀπὸ τοὺς Ἐπιμετρώς του «νὰ θέσουν ὑπὸ τὴν ἐπίκρισιν του» ὀνομαστικούς καταλόγους τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ἐπιμετρώων τῶν. Ὁ Ἐπιμετρῶς Ν. Χρυσόγελος ἐπωφελήθηκε διὰ νὰ ὑποδείξῃ τὸν ἀδελφὸ του Γεώργιο Χρυσόγελο ὡς πρῶτον καὶ νὰ παραγκωνίσῃ τὸν Ἀντωνιάδην, ποὺ τὸν ὑπέδειξεν ὡς Β' Πάρεδρον. Φυσικὰ ὁ Ἀντωνιάδης δὲν ἐδέχθη τὸν ὑποβιβασμὸ καὶ «μετ' ἀπορροστικῆς ἐπιθυμίας νὰ ἀποχωρήσῃ ἐκείθεν» ἀπηύθυνε δὲ πρὸς τὸν Καποδίστριαν τὸ πῖδ κάτω γράμμα μετ' ἐκτὴν παράκλησιν νὰ διορισθῆ «εἰς ἄλλο ὑπόυργημα». Ἡ σχετικὴ ἐπίσημη ἀλληλογραφία, ἐκ τῶν Γενικῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους (Φάκ. Ἐπιμετρώου Παιδείας, Νοέμβριος 1829 — «Διάφορα»), ἔχει ὡς ἐξῆς:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Πρὸς τὴν Α.Ε. τὸν Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος
Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. καὶ τῆς Δημ. Παιδείας. Γραμματεία.
Κατὰ συνέπειαν τῆς διαταγῆς τῆς Ὑ. Ἐξοχότητος, τίθεται ὑπὸ τὴν ἐπίκρισιν αὐτῆς ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. καὶ Δημοσίου Παιδείσεως Γραμματείας.
Γεώργιος Χρυσόγελος, Σίφις, Πάρεδρος Ἀοσ
Σπυριδών Αντωνιάδης, Κρήτης, Πάρεδρος Βοσ
Θεόδωρος Ἰ. Γρυπάρης, Μυκωνίος, Μαθητῶν
Γεώργιος Ἀλιμπέρτης, Σίφις, Μαθητῶν
Νικόλαος Γρυπάρης Σίφις, Μαθητῶν
Δημήτριος Χ'τζάνε, Ἄνδριος, Κλήτωρ
Δημήτριος Μπατῆς, Σίφις, φύλαξ τῶν τριῶν ὑπουργείων
Ἐν Ναυπλίῳ τῆ 4 Νοεμβρίου 1829
Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κ.τ.λ. Γραμματεὺς.

Ἀρ. 316

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματέα τῆς Κυβερνήσεως.
Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 114 ἀναφορὰν, ἐγκλείεται ἐνταῦθα ἀντίγραφον διατάγματος ὑπ' ἀριθμ. 227 διὰ τοῦ ὁποῖο διορίζονται οἱ ὑπάλληλοι τῆς Γραμματείας ταύτης, καὶ ὡς ἐνεργήσῃ ὅτι ἐκ τῶν καθηκόντων τῆς.
Ἐν Ναυπλίῳ τῆ 6 Νοεμβρίου 1829

Ἀρ. 227

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀριθ. 114 ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦ ἰθ' ἄρθρου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14301 λθ. ψηφίσματος
Διατάττομεν

Α.— Οἱ Κύριοι Γεώργιος Χρυσόγελος καὶ Σ. Ἀντωνιάδης διορίζοντα Ἰ. Πάρεδρον, ὁ μὲν τῆς Α' τάξεως, ὁ δὲ τῆς Β' εἰς τὸν ἐπὶ τῆς παιδείας καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματέα τῆς Κυβερνήσεως.

Β.— Οἱ Κύριοι Θεόδωρος Ἰ. Γρυπάρης, Γεώργιος Ἀλιμπέρτης καὶ Ν. Γρυπάρης, μαθητευόμενοι.

Γ.— Ὁ Δημήτριος Χ'τζάνε διορίζεται Κλήτωρ.

Δ.— Ὁ Δημήτριος Μπατῆς διορίζεται φύλαξ τῶν Γραμματειῶν τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ ἔμπορικοῦ Ναυτικού, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς παιδείας καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν

Ε'.— Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ ὁ ἐπὶ τῆς παιδείας καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, νὰ ἐνεργήσουν τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῆ 5 96ρίου 1829

Ὁ Κυβερνήτης

Ι.Α. Καποδίστριας

Δ'

Τὸ κείμενον τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Σ. Ἀντωνιάδη:

«Ἐξοχώτατε.

Διὰ πολλοὺς λόγους, τοὺς ὁποῖους κρίνω περιττὸν νὰ ἐκθέσω ἐνταῦθα, δὲν διατάζω νὰ ζητήσω τὴν συγγνώμην τῆς Ἐξοχότητος, ἂν ἐν τῷ μεταξύ τῶν ὑψηλῶν ἀσχολιῶν Σας λαμβάνω τὸ θαρρὸς νὰ Σας ἀπασχολήσω διὰ μίαν στιγμὴν.

Συστημένως, Ἐξοχώτατε, ἀπὸ φίλον τινὰ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείσεως Γραμματέα, ἐκπληροῦσα ἕως προχθῆς τὰ χρέη τοῦ πρώτου Παρέδρου εἰς τὸ Γραφεῖόν του, ὁ δὲ ἀδελφός του τὰ τοῦ Δευτέρου, συμφώνως μετ' ἡμῶν τὴν ὁποίαν εἶχε κάμει μετ' ὁν συστήσαντά με φίλον.

Ἄλλὰ μὲ δυσαρρέσκειάν μου μεγάλην ἠναγκάσθην νὰ ἀναχωρήσω ἐκείθεν πρὸ τριῶν ἡμερῶν, διότι παρὰ πάσαν ἐλπίδα εἶδα νὰ προβῶν κατὰ προτίμησιν τὸν μὲν ἀδελφόν του ὡς πρῶτον, ἐμὲ δὲ, ὡς δευτέρον Πάρεδρον εἰς τὴν Ἐξοχότητα.

Ἐπαραπονήθη κατὰ τοῦτο εἰς αὐτόν, ἀλλ' ἡ ἀπόκρισις του ὑπῆρξε νὰ μοιραζώμεθα κατὰ μῆνα τὰ 50 γρόσια καὶ ὄχι περισσότερον.

Ἐξοχώτατε! ἂν ἡ ἀξιοτιμία τοῦ ἀγαθέμου τοῦ κ. Ν. Χρυσόγελου, ἡ περὶ τὰ Γραφεῖα τῆς Διοικήσεως πράξις του, αἱ γνώσεις του καὶ τὰ λοιπὰ, τοῦ ἔδιδον τὸ δικαίωμα εἰς τοῦτον τὸν βαθμὸν, μετὰ χαρᾶς καὶ προθυμίας μεγάλης ἤθελα διατελεῖ ὑπ' αὐτόν· ἀλλ' ὅταν ἀφ' ἐνὸς μὲν μέρους πληροφορηθῆτε, ὅτι εἶναι ἀμοιροῦς τούτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ, ὅτι αἱ μικραὶ γνώσεις του ἢ σπουδῆ (ἐμοῦ) τῆς ἑλληνικῆς Φιλολογίας καὶ τῶν στοιχείων τῆς Μαθηματικῆς καὶ Φιλοσοφίας, ἡ εἰδησις τριῶν εὐρωπαϊκῶν διαλέκτων τῆς τε Γαλλικῆς, Ἱταλικῆς καὶ Ἀγγλικῆς καὶ ἡ περὶ τὰ Γραφεῖα τῆς Κυβερνήσεως καὶ Βουλῆς τεσσάρων χρόνων διατριβῆ μου ὡς συνθέτου, μετ' ὁποῖον πολλὸν περισσότερον δικαίωμα εἰς τοῦτο, δὲν ἀμφιβάλω, ὅτι ἡ Ἐξοχότης θέλει δικαιοῦσαι τὴν ἀναχώρησίν μου ἀπὸ τοῦ εἰρημένου Γραφείου.

Ἄλλ' οὐδ' ὡς ἐκ τῶν θυσιῶν εἰς ταύτην τὴν Ἐπανάστασιν ἠδύνατο, με φαίνεται, νὰ λάβῃ δικαίωμα ὁ ἀγαθέμος τοῦ κ. Ν. Χρυσόγελου· δύο ἀγαθέμοί μου καὶ ὁ πατήρ μας ἐσχάτως ἐπροσφέρθησαν θύματα εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας· ὅτι καὶ ἂν εἶχαμεν τὸ ἐχάσαμεν, καὶ ἤδη ἀμφιβάλλομεν καὶ περὶ τῆς πολιτικῆς ὑπάρξεως τῆς πολυπαθεστάτης Πατρίδος μας.

Οἱ λόγοι οὗτοι, Σεβαστὲ Κυβερνήτα καὶ ὄχι ἄλλο τίποτε με ἐπαρακίνησαν νὰ μὴ ἀναδεχθῶ τὴν δευτέραν Παρεδρείαν. Οἱ αὐτοὶ λόγοι με παρακινοῦν καὶ σήμερον νὰ ἐμφανισθῶ διὰ τῆς παρουσίας μου διὰ νὰ Σας παρακαλέσω εἰς μὲν τὸν τόπον μου νὰ διορίσετε ἄλλον δευτέρον Πάρεδρον, ἐμὲ δὲ νὰ εὐαρεστηθῆτε, ἂν ἡ διαγωγή μου ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχῃ τιμίαι καὶ ἀκέραιος, νὰ διορίσετε εἰς ἄλλο, ὅπου ἐγκρίνετε, ὑπόυργημα. Πλήρης πάσης ἐλπίδος πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς αἰτήσεώς μου ὑποσημειοῦμαι με σέβας βαθύτατον.
Ἐν Ναυπλίῳ τῆν 8 Νοεμβρίου 1829

Τὸ αἶτημα τοῦ Ἀντωνιάδη ἔγινε δεκτὸ καὶ δὲν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θέσιν του, ποὺ τελικὰ κατέλαβε ὁ Γ. Χρυσόγελος. Ἀργότερα ὁ Ἀντωνιάδης διετέλεσε διαδοχικὰ τμηματάρχης, διευθυντῆς τοῦ Γραφείου τῆς Δημοσίας Οἰκονομίας, Γενικὸς Γραμματεὺς, Νομάρχης καὶ Ἐπιμετρῶς Παιδείας. Μετέφρασε πολλὰ ξένα ἔργα καὶ ἔγραψε «Τὰ Δημοτικὰ» ποὺ ἐκυκλοφόρησαν εἰς δύο ἐκδόσεις, «Διοικητικὰς Μελέτας» κ.ά.

Ἀπέθανε εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1873.